

Vlaams
Parlement

vergadering **C242**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 24 mei 2018

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Joris Poschet aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de uitvoering van het nieuwe decreet op georganiseerde sportbeoefening – 1865 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over provinciaal voetbal – 2008 (2017-2018)	8

VRAAG OM UITLEG van Joris Poschet aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de uitvoering van het nieuwe decreet op georganiseerde sportbeoefening – 1865 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, sinds 1 januari 2017 is het nieuwe decreet op de georganiseerde sportsector van kracht. Tijdens de bespreking van dat decreet in de commissie hier, antwoordde u op mijn vraag over een evaluatie dat er een evaluatierapport zou komen over de impact van dit decreet na één jaar en dat u dat zou voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Op 13 december heeft een exquise selectie van deze commissie een voortreffelijke lunch genoten – voortreffelijk wegens de inhoud, maar de lunch zelf was ook niet slecht – met een delegatie van de Vlaamse Sportraad. Zij vroegen ook een globale evaluatie van de effecten van het nieuwe decreet. Eind april verschenen er in de pers een aantal resultaten over de naleving van de afspraken met betrekking tot goed bestuur.

Minister, wat is de stand van zaken van die globale evaluatie van de implementatie van het nieuwe decreet? U hebt uiteraard zicht op de fusiebewegingen. Wat is de impact op het aanbod van a tot z, de interne werking en het personeelsbestand – want daarover bestond ook wat onrust –, de uitbouw van 'shared services' – daarover heb ik ook nog vragen gesteld bij de actuele vraag van vorige maand –, de aanvullende subsidies voor de beleidsfocussen innovatie, laagdrempeligheid, jeugdsport en sportkampen?

Werd bij die evaluatie overleg gepleegd met de Vlaamse Sportraad en met de koepelfederatie Vlaamse Sportfederatie (VSF)?

Minister, uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat 70 procent van de mensen die in Vlaanderen aan sport doen, dat niet doen via een sportclub, en dat van de bestaande sportclubs 17 procent niet is aangesloten bij een sportfederatie. Met andere woorden: de overgrote meerderheid van de Vlamingen die aan sport doen, kunt u niet impacteren via uw beleid naar de sportfederaties toe. De vraag is – en die heb ik ook al in het verleden gesteld –: op welke manier kunt u toch een sportbeleid voeren dat impact heeft op die heel grote groep die niet in clubverband aan sport doet?

Ten slotte heb ik een vraag in verband met de resultaten die werden bekendgemaakt rond de afspraken van het goed bestuur in de federaties. Op basis van welk onderzoek hebt u eind april cijfers over de naleving van de zogenaamde code-Muyters inzake goed bestuur bekendgemaakt? Hoe werden deze resultaten gecommuniceerd aan de sportfederaties?

Ik dank u alvast voor uw antwoorden.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Poschet, alle cijfers over het eerste werkingsjaar van de sportfederaties zijn pas bekend vanaf 1 juli, na de bekrachtiging van de saldi 2017. Dat is decretaal zo bepaald. Het heeft dan ook weinig zin om de globale evaluatie nu uit te voeren, vooraleer we die cijfers hebben, aangezien het onmogelijk zou zijn om de volledige impact in te schatten.

Da'st wil niet zeggen dat we er nog niet mee bezig zijn. We startten immers al een eerste fase van de evaluatie op, specifiek gericht op de fusiefederaties. Zij

kregen een enquête die polste naar hun bevindingen in relatie tot de fusies tijdens dat eerste werkingsjaar. Intussen zijn bijna alle antwoorden van die eerste fase ingediend bij Sport Vlaanderen. De vragen die in die enquête werden gesteld, gaan onder meer over de impact van de fusie op de organisatorische aanpassingen, op het bestuur, de administratieve lastenvermindering voor de sportclubs, de financiën, de communicatie, het aanbod, het personeel, de gedragenheid door sportclubs en de struikelblokken tijdens het traject.

Zodra de evaluatie van die eerste fase wordt afgerond, zal Sport Vlaanderen mij hierover een eerste tussentijds rapport bezorgen. En als ik dat rapport in mijn bezit heb, kom ik het met plezier toelichten in de commissie. Ik zal het dan ook aan de Sportraad bezorgen. Ik stel voor dat we dat op die manier ten gronde kunnen bekijken.

Er is regelmatig overleg tussen mijn administratie Sport Vlaanderen en VSF voor de opvolging, de impact en de begeleiding van het decreet. De enquête voor die eerste fase werd in overleg met VSF opgemaakt. Dat zal ook zo gebeuren voor de globale evaluatie naar alle gesubsidieerde sportfederaties, die dit najaar wordt afgerond. U vraagt om wat tijd te geven. In juli komen de cijfers binnen, dan volgt het rapport en nadien wordt het geagendeerd.

Mijnheer Poschet, wat uw tweede vraag betreft, moet ik bekennen dat ik niet goed weet naar welke studie u verwijst. Ik kan heel moeilijk de cijfers uit uw tweede vraag correct inschatten. Het lijkt mij dat er iets niet klopt. We hebben 1,5 miljoen clubleden die ook bij een sportfederatie zijn aangesloten. Indien 70 procent van de sportende Vlamingen niet bij een club is aangesloten, en we weten dat 1,5 miljoen wél bij een club is, dan zou dat betekenen dat 17 procent aangesloten is bij een club die niet bij een sportfederatie zit en dan hebben we op dit ogenblik, als je dat extrapoleert, 5,85 miljoen sportende Vlamingen. Dat is 91 procent. Dan hoeven we wat mij betreft niet meer te discussiëren over al de rest. *(Gelach)*

Dan hebben we bereikt wat zowel u als ik onderschrijven: alle Vlamingen aan het sporten. Maar ik vrees dat die spectaculaire stijging niet juist is. De laatste officiële cijfers waren 64 procent uit de participatiereview van 2014. Misschien kunt u straks toelichten vanwaar uw 70 procent komt?

Allerhande studies wijzen er wel op dat sporters in Vlaanderen niet alle sportactiviteiten in sportclub- of federatieverband uitoefenen. Maar is dat ook altijd noodzakelijk? Ik neem mezelf als voorbeeld. Heel wat van mijn sportactiviteiten doe ik zonder bij een sportclub te zijn.

Uit onderzoek blijkt ook dat men vaak occasioneel of zelfs eenmaal per jaar sport. Ik geef de skiërs als voorbeeld: niet elke persoon die gaat skiën, is bijvoorbeeld aangesloten bij Sneeuwsport Vlaanderen. En wie aangesloten is bij een club voor één sport, kan een andere sport ook in een niet-georganiseerd verband beoefenen.

Mijn doelstelling – ik weet dat dat ook de uwe is – is om alle Vlamingen op een kwalitatieve en gezonde manier aan het sporten te krijgen. Of dat in een club is of daarbuiten, is eigenlijk van ondergeschikt belang.

Ik zet wel sterk in op een permanente kwaliteitsverbetering, dat weet u. Daarom hebben we in het decreet voor de eerste keer kwaliteit opgenomen als een parameter voor het aanbod van sportfederaties en hun clubs, zodat hun aantrekkingskracht vergroot. Als je kwaliteit levert als federatie, dan heb je ook meer kans dat mensen er de toegevoegde waarde van inzien en zich sneller aansluiten bij een club. Als je loopt of jogt, dan is er een verschil tussen dat in je eentje doen op zondagmorgen en broodjes gaan halen en het in clubverband doen, waar je professionele begeleiding krijgt en je grenzen stilaan verlegt, en dan geen broodjes meebrengt.

Dit is een van de redenen waarom ik als minister de filosofie van een a-tot-z-aanbod in het nieuwe decreet heb geïntegreerd. Iedereen moet binnen het ruime sportclubaanbod een aanbod op zijn of haar maat kunnen vinden. Via de beleidsfocussen kunnen we hier en daar extra accenten leggen.

Onafhankelijke sportclubs kunnen via de lokale monitoringtool steeds betrokken blijven bij het Vlaamse sportbeleid. Door een verhoging van kwaliteit, transparantie en democratie binnen sportfederaties, via het decreet en de code goed bestuur, hoop ik dat de aantrekkelijkheid voor clubs om toch aan te sluiten bij een sportfederatie vergroot, maar de keuzevrijheid om daar onafhankelijk van te zijn is ook belangrijk.

Mijn beleid zet trouwens evengoed in op sporten buiten de klassieke context. Ik ondersteun de aanleg van nieuwe, alternatieve sportparcours in de natuur zoals loopomlopen, wandel- en fietstrajecten, mountainbikeroutes enzovoort. Ik zet extra in op de uitbouw van de naschoolse sportbeoefening, samen met minister Crevits. Het zijn allemaal initiatieven ten dienste van de individuele sportbeoefenaar. Dat is voor u en voor mij altijd het belangrijkste.

Het onderzoek inzake goed bestuur was geen extern onderzoek, maar is een eerste foto goed bestuur die Sport Vlaanderen nam in december 2017. Het moment en de wijze waarop dit zou gebeuren, werd vooraf aan de sportfederaties meegedeeld. De gebruikte indicatoren zijn vastgelegd in het decreet. Deze foto is het resultaat van een afweging van de 'as is'-situatie ten opzichte van wat er zou moeten zijn. Het is een inschatting van hoe ver men al staat op de verschillende elementen.

Om de situatie in kaart te brengen, werden de werking en de rol van de verschillende raden en organen binnen de sportfederaties bekeken, net als de manier waarop hierover werd gecommuniceerd. De screening en de begeleiding vooraf gebeurde door de betrokken dossierbeheerders van de sportfederaties bij Sport Vlaanderen in nauw overleg met de contactpersonen van de sportfederaties.

De totale resultaten werden door middel van een presentatie bekendgemaakt aan de sportfederaties op 7 maart tijdens een infomoment van Sport Vlaanderen. De individuele resultaten werden via het evaluatieformulier aan elke sportfederatie bezorgd. Dit omvat enerzijds het aantal gescoorde indicatoren, de procentuele weergave van de totaalscore en de score op elk van de drie onderzochte dimensies van goed bestuur.

Zo kreeg elke federatie de kans om te zien wat ze al doet en waar ze staat ten opzichte van de andere federaties, zonder individueel te zeggen of ze goed of slecht scoren. Daarom heb ik nergens gezegd wie goed of slecht stond. Omdat ik de rangschikking wel ken, heb ik wel gezegd dat er grote zijn die slecht scoren, en dat er kleintjes zijn die goed scoren. Dat is om aan te tonen dat het voor iedereen haalbaar moet zijn. Anderzijds bevat het rapport ook de monitoring van bepaalde scores en suggesties die de optimalisering van het resultaat bij een volgende meting kunnen bevorderen.

Sport Vlaanderen heeft veel geïnvesteerd in de ondersteuning en begeleiding van de sportfederaties en zal dit ook de komende jaren blijven doen. Alle sportfederaties zijn met de code van goed bestuur echt aan de slag gegaan. Sommigen staan al verder dan anderen, maar het is natuurlijk ook een intensief proces. Ik ben echt wel fier op wat onze federaties al doen, zelfs in vergelijking met de grote internationale federaties. Ik ben fier op de stappen die onze federaties al hebben gezet naar goed bestuur.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Minister, ik ga de drie punten overlopen zoals u hebt geantwoord op mijn vragen. Het zou zeer goed zijn dat u een toelichting geeft in

de commissie met het definitieve rapport van Sport Vlaanderen inzake de totale evaluatie. Het lijkt ook goed om daarbij het advies van de Sportraad te nemen. We kunnen in de regeling der werkzaamheden bekijken of we de Sportraad kunnen uitnodigen in de commissie om feedback te geven. Het is belangrijk dat VSF daarbij betrokken is. Dat is dus positief. Minister, wanneer denkt u dat dit klaar zou kunnen zijn?

Wat de tweede vraag betreft, die cijfers komen van de KU Leuven, van Sportmanagement. Ik zal ze nog eens verder bekijken om er zeker van te zijn dat we de bal niet hebben misgeslagen, maar ik denk dat die tot op heden nog wel zouden kunnen kloppen. Het is uiteraard nuttig om mensen te blijven betrekken bij het sportbeleid. Die groep van mensen die daarbuiten vallen, die buiten sportfederaties en -clubs actief zijn, ik behoor daar zelf toe. Ik doe zelf een soort Start to Run en ik ga naar de fitnessclub, dus ik behoor tot die 70 procent die aan sport probeert te doen om de nadelen van onze job weg te werken. Je mist daardoor echter wel een zekere omkadering, en principes van goed en ethisch sporten die zouden kunnen worden overgebracht.

We hebben in het najaar een aantal cijfers gekregen van VSF, die zelf een enquête had gedaan bij de sportfederaties. Daar hadden 44 van de 47 sportfederaties op gereageerd. Ik vroeg me af op welke manier die studie zal worden meegenomen, op een positieve manier, bij de globale evaluatie. Een van de cijfers die daarbij toch wel opvielen, was dat 49 procent van de sportfederaties vond dat er extra planlast was gekomen door het nieuwe Sportfederatiedecreet. 45 procent vond dat er niks was veranderd, dus maar 2 procent vond dat het was gedaald. Misschien was dat omdat het een nieuwe regelgeving was, maar ik weet niet of er een nieuwe meting ter zake zal gebeuren.

Dat is ook mijn vraag bij het derde punt, over de code inzake goed bestuur: wanneer plant u een volgende meting om te zien wie er al 'compliant' is of niet? Ik vroeg me ook af – en die vraag heb ik toen ook gesteld naar aanleiding van mijn actuele vraag – of er intern, binnen Sport Vlaanderen wordt gekeken naar de kwaliteit van de aangeboden ondersteuning. We zien immers, en horen ook, dat dat soms afhankelijk is van de persoon in kwestie. Dan kan men onderling leren van best practices, om te bekijken op welke manier elke sportfederatie, of ze nu groot, klein of middelgroot is, volledig kan worden ondersteund bij de transitie naar dit nieuwe decreet.

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp-a): Ik wou om te beginnen collega Poschet bedanken voor het alleszins opnieuw op de agenda plaatsen van de vraag. Naar aanleiding van die plenaire vergadering van 25 april had ik ook nog wel wat vragen. Ik heb er ook heel wat van schriftelijk gesteld. Die waren veel meer cijfermatig, denk ik. Ik verwacht daar dus binnenkort ook wel wat antwoorden op. Ik denk dat het toch wel belangrijk is dat we de vraag blijven stellen hoe we vanuit Vlaanderen ondersteunend kunnen blijven werken aan het verder professionaliseren van de sportsector zelf. Dan heb ik een specifieke vraag over het percentage van de subsidies dat men dit jaar kan verliezen. Ik denk dat het maar 25 procent is van de 25 procent die men kon verdelen. Ik denk dat het dus, ruwweg geschat, gaat over ongeveer 6 procent van de middelen die je dit jaar kwijt bent als je niet in orde bent inzake goed bestuur. Minister, kunt u de impact inschatten op de werking op korte termijn, of misschien ook op middellange termijn, voor die federaties die dat nu dus niet halen, die het dit jaar dus met 6 procent middelen minder zullen moeten doen? Worden er specifieke maatregelen genomen om die kleinere federaties, die eigenlijk minder middelen hebben en dus ook minder personeel ter beschikking hebben, toch nog goed te kunnen helpen bij de professionalisering? Ik weet dat u toen in de plenaire vergadering hebt gezegd dat heel wat van die

kleinere federaties eigenlijk zelfs bij de betere leerlingen van de klas waren, maar toch blijf ik daar altijd gevoelig voor. Als die een nood hebben, want ze hebben minder personeel, hoe kunnen we hen toch verder ondersteunen?

Ten slotte, op welke manier zullen sportfederaties professioneler kunnen werken als ze het in de toekomst misschien met minder middelen moeten doen? Hoe zullen we die op dat moment ook wat kunnen doen bijbenen op dat vlak?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Een paar korte reacties. Mijnheer Poschet, het lijkt me inderdaad goed dat bij de werkzaamheden op een bepaald moment wordt afgesproken om het rapport te behandelen. Ik schat dat dat eind oktober is. In juli hebben we alle cijfers. Dan moeten we die verwerken. Ik wil dan ook al bekijken wat we moeten doen, zodat ik dan niet alleen met de cijfers naar hier kan komen, maar ook kan zeggen hoe we daar nu verder mee gaan. Ik schat dat dat dus net voor of net na het herfstreces is.

Wat VSF en de planlast betreft: ik denk persoonlijk dat dat ook te maken heeft met het feit dat er wijzigingen zijn en er voor een deel routine was, maar dat is een van de elementen die we zeker meenemen in het overleg dat we met VSF hebben. Voor mij is dat belangrijk. Ik wou absoluut minder planlast naar aanleiding van het Sportfederatiedecreet, dus we zullen daar zeker goed luisteren en bekijken of daar nog dingen kunnen verbeteren en waarom er minstens de perceptie is dat er meer planlast is. Dat is nooit mijn bedoeling geweest. Ik snap wel dat, als je alles hebt geautomatiseerd en er een wijziging komt, zelfs een vereenvoudiging, dat in het begin een moeilijkheid kan zijn.

Mijnheer Poschet, wat goed bestuur betreft: we zullen die code inzake goed bestuur elk jaar opnieuw evalueren, dus het volgende moment is december 2018. Wat de kwalitatieve ondersteuning betreft – en dan ben ik ook al voor een deel bij de vragen van de heer Moyaers –: eerst en vooral wil ik zeggen dat er diverse zeer kleine en kleine federaties zijn die zeer goed scoren. Ik kan u dat met de hand op het hart zeggen. Dat heeft dus niet met mankracht te maken. Het heeft met een mentaliteit te maken. Het heeft te maken met een wil om transparant enzovoort te zijn. Er is een grote federatie die nummer één is, maar er zijn er twee andere grote die echt in de staart zitten. Wat gaan we doen? We gaan natuurlijk voor een stuk benchmarken. Mijnheer Poschet, wat u zei, is ook waar: benchmarken is niet alleen nuttig omdat de federaties van elkaar kunnen leren, maar ook omdat de begeleiders van de federaties dat kunnen doen. Dat zullen we dus zeker doen.

We gaan ervoor zorgen dat er heel specifiek bij elke federatie wordt gezegd welke stappen er kunnen worden gezet om volgend jaar echt beter te scoren. Er zal dus op dit vlak individuele begeleiding van de federaties zijn. We blijven erop inzetten, niet alleen de mensen die bij Sport Vlaanderen voor een federatie werken, maar ook naar de federaties zelf. Er is dus een dubbele benchmarking.

Wat betreft de subsidies en de koppeling aan goed bestuur: we hebben het in gang gezet. Als u mij nu vraagt naar de inschatting van 6 procent, dan zeg ik dat het nooit alles of niets is. Het zal minder zijn, maar ik kan daar nu nog niet meer over zeggen. Als we de cijfers allemaal hebben, dan zal ik daar een beter zicht op hebben. Dat zal nooit 6 procent zijn. Het belangrijkste is dat we een stok achter de deur hebben voor wie moedwillig niets wil doen op het vlak van beter bestuur. Ik moet u heel eerlijk zeggen dat dit absoluut niet het geval is. Daarom ben ik echt blijven weigeren, hoewel de druk van de pers heel hoog was, om goede en slechte voorbeelden te noemen. Ik heb dat niet gedaan omdat ik zie dat iedereen goede wil heeft om stappen vooruit te zetten.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Het is absoluut goed om niet mee te stappen in een 'blame and shame game'. Dat klinkt misschien goed, maar dat zou minder goed zijn voor de federaties. Zoals u zegt, denk ik ook niet dat er echt federaties van kwade wil zijn, absoluut niet.

Tijdens de evaluatie die de komende maanden zal worden gevoerd, hoop ik dat er echt globaal zal worden gewerkt en dat het a-tot-z-aanbod onder de loep wordt genomen, maar ook de toekenning van subsidies in het kader van beleidsfocussen. We krijgen toch ook reacties dat beslissingen soms niet op dezelfde manier worden genomen.

Misschien is het ook interessant om bij de evaluatie, in samenspraak met VSF, te bekijken of voor alle sportfederaties generiek alle bepalingen van de code voor goed bestuur moeten worden opgelegd of niet. Ik weet het niet, en daarom stel ik deze vraag. We moeten nagaan of dit in de praktijk haalbaar is of niet, en of het allemaal even superbelangrijk is voor elke sportfederatie.

De evaluatie zal blijven lopen. We zullen daar nog wel de hele legislatuur mee bezig zijn.

De voorzitter: Als het rapport verder staat, zullen we met de commissie een moment afspreken om dat te bespreken.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over provinciaal voetbal – 2008 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, minister, dames en heren, het provinciaal voetbal is het geraamte en de schatkamer van het voetbal in Vlaanderen. Veel meer dan de eersteklasploegen en de topclubs waarnaar we allemaal opkijken, is het provinciaal voetbal met de jeugdwerking de plek waar mensen elkaar ontmoeten, waar ze leren voetballen, waar ze achteraf samen een pint drinken en waar verhalen worden geschreven en vriendschappen gesloten. Dat is overal in Vlaanderen terug te vinden, in alle provincies, van Antwerpen tot Antwerpen en ook daarbuiten. (*Gelach*)

Het provinciaal voetbal trekt echter aan de alarmbel. In de afgelopen tien jaar zijn er bijna honderd clubs uit het provinciale voetbal verdwenen en heel vaak beslissen clubs, noodgedwongen, om te fuseren. Dat heeft verschillende redenen.

Ten eerste zijn er nog zeer weinig toeschouwers. Waar er vroeger nog veel animo was aan de zijlijn, staan er nu af en toe meer mensen op het veld dan eraast. Voor het moreel van de spelers is dat natuurlijk niet ideaal, maar ook voor de clubkas heeft dit gevolgen. Zo kom ik aan het tweede probleem, namelijk weinig inkomsten. Er komt minder geld in het laatje, zowel door de verminderde toegangsgelden als door de minderopbrengsten in de kantine. Clubs proberen dit te compenseren op andere manieren, zoals activiteiten organiseren, maar ook daar zijn vrijwilligers voor nodig, terwijl dat engagement eveneens daalt.

Minder opbrengsten betekent niet dat de kosten dalen. Integendeel, want er is een opbod in spelerslonen in de provinciale reeksen. Dat is een kwalijk iets, dat we hier al een keer hebben behandeld in deze commissie.

Een van de grote boosdoeners is het uitgebreide voetbalaanbod op televisie, waardoor mensen thuisblijven om naar topmatches te kijken in plaats van af te zakken naar een provinciale wedstrijd. Volgens Voetbal Vlaanderen is dit een van hun beleidspunten en willen ze in overleg met de Pro League hiervoor een aantal stappen ondernemen, zoals geen profwedstrijden op zondagnamiddag of de beginuren van de wedstrijden anders programmeren zodat ze niet in concurrentie gaan met het provinciale voetbal. Minder ploegen betekent echter niet dat er ook minder leden zijn. Het afgelopen jaar zijn er zelfs 20.000 leden bij gekomen, van 320.000 naar 340.000, volgens Bob Browaeyns van Voetbal Vlaanderen. Dit toont dat de provinciale reeksen toch nog een belangrijke rol spelen in de Vlaamse voetbalwereld.

Minister, hoe staat u als minister van Sport tegenover deze daling? Denkt u dat dit een kwalijke of een logische evolutie is? Waarom? Welke rol kunt u spelen om dit eventueel tegen te gaan en ervoor te zorgen dat er einde komt aan de verschraling van het aanbod, vooral omdat de provinciale clubs duidelijk alarmkretten slaken?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Annouri, de daling van het aantal voetbalclubs op provinciaal niveau is naar mijn mening een logische evolutie, die te wijten is aan onder andere de door u opgesomde factoren, die onafhankelijk van elkaar hun impact hebben gehad, zoals het tv-aanbod, minder toeschouwers, minder inkomsten en spijtig genoeg ook de spelerslonen en het aanbod.

De concurrentie van het tv-aanbod van profvoetbal op zondagnamiddag is zwaar, waardoor het aantal voetbaltoeschouwers in de provinciale reeksen zeker afneemt. Dat heeft natuurlijk een impact op de inkomsten van de club. Dit was ook een van de agendapunten in het overleg dat ik had met Voetbal Vlaanderen, de Pro League en de KBVB. Tussen de aanwezigen – dat gaat dan natuurlijk niet over de Engelse matches die worden uitgezonden om 14 uur, want die zijn er dan bijvoorbeeld ook nog, maar over de nationale competitie – was er de bereidheid om op zondagnamiddag op andere momenten te programmeren. Dan zou je tot de, volgens mij zeer schitterende, situatie komen van een match om 16 uur, om 18.30 uur en om 20.45 uur. Want dan kun je om 14 uur een match organiseren met supporters, dan blijven hangen in de kantine en samen naar het voetbal kijken dat dan om 16 uur op tv komt. Dat zou volgens mij een goede oplossing geweest zijn.

Deze oplossing wordt echter bemoeilijkt door externe factoren, namelijk de wensen van de providers om niet af te wijken van vastgelegde uren. Ze willen dat het dan altijd om 16 uur, om 18.30 uur en 20.45 uur is, en dat strookt dan niet met de vraag van sommige burgemeesters om de risicowedstrijden in de namiddag, bij daglicht, te spelen, dus om 14 uur of om 14.30 uur. Daar is er dan een catch 22.

Het stijgend aantal leden bij Voetbal Vlaanderen wijst er anderzijds wel op dat het verminderend aantal clubs niet noodzakelijk een negatief effect heeft op de algemene situatie. U schetste het zelf. Vooral wanneer dit leidt tot fusies en schaalvergrotingen, merken we toch dat het aanbod voor de sporters in vele gevallen beter en gediversifieerder is.

We merken ook dat kleinere sportclubs minder kunnen rekenen op vrijwilligers en ook de zoektocht naar sponsorgelden wordt voor kleine clubs steeds moeilijker. Het valt echter ook aan te bevelen om vanuit een andere invalshoek naar je sponsors te stappen en je club meer als maatschappelijk project aan te prijzen door de focus te leggen op de jeugdwerking. De ouders blijven nog steeds de meest trouwe supporters langs de zijlijn. Dat is een werkelijke marketingwaarde van een club. Ook een bedrijf moet tijdig zijn eigen businessmodel durven herdenken in functie van een andere marktsituatie.

Anderzijds stel ik vast dat door allerlei interne en externe maatregelen de financiële transparantie in de sector van het amateurvoetbal sterk is toegenomen. Dat is een positieve evolutie.

Ik zou zeker niet willen spreken van een verschraving in aanbod, aangezien er meer sporters actief voetballen – u hebt dat zelf gezegd. Bovendien is de variatie in competitieformules, zowel recreatief als competitief, binnen Voetbal Vlaanderen duidelijk toegenomen. Dat heeft zeker te maken met de fusies die er daar zijn gebeurd. Er zijn dus meer dan voldoende alternatieven om ook op volwassen niveau te kunnen blijven voetballen, ook buiten de provinciale eerste elftallen.

U weet dat het mijn bedoeling is om de kwaliteit van de sportbeoefening te verbeteren en niet een overtal aan structuren te ondersteunen. Zolang de terugval van het aantal clubs geen impact heeft op het aanbod voor de sporter, hoeft dit dus niet noodzakelijk een probleem te zijn. Ik ben ervan overtuigd dat het fuseren van verschillende voetbalclubs kan resulteren in een gedifferentieerder en aangepaster aanbod voor de voetballers op lokaal en provinciaal niveau.

Ik stel ook vast dat een aantal lokale sportdiensten de fusie tussen hun eigen lokale voetbalclubs begeleiden vanuit de doelstelling om de kwaliteit van de sportbeoefening te verbeteren. Soms geeft dat ook mogelijkheden naar een betere sportaccommodatie. Het gebruik van de sportterreinen kan er ook mee worden verruimd en verbeterd. En het aanbod kan worden verbeterd en geoptimaliseerd.

In de sportclubenquête van clubs werd vastgesteld dat clubs die een goede grassrootswerking ontwikkelen geen problemen hebben om vrijwilligers te vinden. Ik denk dat dat echt zo is. Ik denk dat we dat allebei vanuit onze kennis van het veld kunnen bevestigen. Een reductie in het aantal clubs is daarom ook niet altijd een probleem, zeker als je merkt dat het totaalaanbod erop vooruitgaat.

Ik haalde eerder al aan dat ik me engageerde in het debat over de concurrentie van profvoetbal op tv. Ik heb u de stand van zaken geschetst. Ik zal het blijven opvolgen. Soms bevind je je in een situatie waarin de ene – begrijpelijk – pleit voor een vast uur en de andere omwille van de veiligheid een match wil om 14 uur of 14.30 uur op zondagnamiddag. En dan weet ik niet goed meer hoe ik daaruit moet geraken.

Ik volg het verder op. We zien wel of we nog tot een oplossing kunnen komen. Ik vond het alvast heel positief dat zowel de Profliga als de KVBV en Sport Vlaanderen naar een consensus aan het groeien waren. Nu wordt het afwachten of we toch nog zouden kunnen landen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Mijn eerste opmerking betreft die uitzendingen. Een supporter sluit een club in zijn hart en zal daar volop voor juichen. Hij doet dat op televisie als hij naar Premier League kijkt voor pakweg Chelsea, hij doet dat in de Belgische competitie voor Standard, maar ook met evenveel overtuiging voor Racing Hoboken in zijn eigen gemeente, als hij daarnaartoe kan gaan. Een supporter zal met evenveel vuur de spelers aanmoedigen – hopelijk niet de tegenstanders uitjouwen en nog liever niet op de kap van de arbiter zitten. Hij doet het altijd en overal.

In die zin vind ik het goed en positief dat u aanhaalt dat er wordt gezocht naar een manier waarop het allemaal kan gebeuren. We kennen allemaal de taferele van het sporten op vrijdagavond, waarna er in de kantine naar een voetbalwedstrijd wordt gekeken. Dat is zeer fijn. Ik begrijp u ook wanneer u zegt dat er een soort van catch 22 is. En ik begrijp u evenzeer wat betreft het standpunt van de

lokale burgemeesters. U lijkt op dit moment niet te weten hoe we daar verder moeten. U blijft het opvolgen, maar er is niet meteen zicht op een consensus.

U haalde ook aan dat er meer transparantie is over de lonen. Ik ben benieuwd in hoeverre dat zo is. Kunt u kort wat uitleg geven over hoeveel meer transparantie er is en in hoeverre dat nu een positiever effect heeft, en of het al onderzocht is bij het provinciaal voetbal en de gezondheid daarvan? Ik ben daar eigenlijk wel benieuwd naar.

Een laatste opmerking dan. Ik kan perfect begrijpen dat in dezelfde gemeente twee clubs fusioneren. Dat is ook beter voor het aanbod. Het zou wel jammer zijn – dat is het geraamte en de schatkamer van het Vlaams voetbal – dat er in bepaalde gemeenten een traditieclub zou verdwijnen die al jarenlang bestond, simpelweg omdat ze niet meer de mensen vindt om het te doen en omdat er niet genoeg geld zou zijn en dat ze noodgedwongen zouden fusioneren. In die zin is uw antwoord mij niet helemaal duidelijk. Zegt u: 'Ja, het gebeurt, dat is oké en logisch en dat moeten we gewoon laten gebeuren'? Of zegt u dat we moeten zorgen voor een maximale spreiding, dat er genoeg aanbod moet zijn qua locatie? Moet daar een plan tegenover staan of moeten we de dingen hun gang laten gaan?

Dat er meer spelers zijn, is natuurlijk een goede zaak, maar daarop mogen we ons niet blind staren qua aanbod.

De voorzitter: De heer Wynants heeft het woord.

Herman Wynants (N-VA): Mijnheer Annouri, ik wil het nog eens hebben over de financiële transparantie. Wat is daarvan tot stand gekomen? Ik heb een paar jaar geleden aan u verteld dat Michel Preud'homme, wijlen mijnheer Six en ik alle provincies hebben bezocht en gezegd: 'Jongens, het moet gedaan zijn met u weet wel wat ik bedoel.' Dat is inderdaad een goede oplossing gebleken.

U zegt dat er clubs verdwenen zijn, maar er zijn 20.000 leden meer. Van mij mogen er nog 10 clubs verdwijnen als er nog eens 20.000 leden bij komen. We zijn dus goed bezig. We zorgen ervoor dat al die mensen kunnen worden tewerkgesteld. Daar is toch geen probleem mee. Dat begrijp ik niet.

Er moet niet altijd in een dorp of gemeente of stad een fusie zijn. Ik zal u eens uitnodigen in Westerlo bij Westel Magic. Daar komen 28 ploegen elke twee maand samen, we wisselen daar trainers uit en er moeten ook voetballen worden gekocht. Westerlo heeft er 800 nodig. Als er 20 ploegen zijn, hebben we er 20.000 nodig. Al die clubs kunnen dan gebruikmaken van de prijsstelling. Ook het positieve van een fusie moet je inzien. Je moet het niet altijd negatief bekijken als er clubs verdwijnen. De fusies zijn een zeer groot voordeel geweest voor de clubs.

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp.a): Fusies zullen sowieso onvermijdelijk zijn, daar moeten we ons allemaal bewust van zijn. In oktober 2016 heb ik een vraag gesteld over het provinciaal voetbal en hoe we dat konden redden en hoe we meer spelers vanonder de eigen kerktoren op het veld konden krijgen. Het is niet zo simpel om dat allemaal op te lossen.

Minister, u hebt toen gezegd dat er betere manieren waren om lokale spelers te kunnen binden, en dat het decreet over de georganiseerde sportsector daar een stimulans in zou moeten zijn.

Voorzitter, als ik me niet vergis, hebben we nog een hoorzitting op de indicatieve planning staan over het provinciaal voetbal. Dank dus aan de heer Annouri om dit op de agenda te plaatsen. Misschien is dat de ideale gelegenheid om opnieuw na te denken over een hoorzitting over de toekomst van het provinciaal voetbal.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Het beeld is niet zo negatief. Het verenigingsleven in Vlaanderen gaat er bijna overal op achteruit. Het verdwijnt zelfs. Mijn ouders zaten in tal van verenigingen en die zijn nu allemaal opgedoekt, daar waar geen fusies zijn gebeurd. Als ik zie dat er door de fusies 20.000 extra voetballers zijn, dan is dat een noodzakelijkheid. We moeten dat zo bekijken.

De inkomsten van clubs dan. Dat hangt af van club tot club. Ik ken nogal wat clubs in het Antwerpse waar de veteranen voor heel weinig supporters spelen, maar die de kantine geweldig goed laten draaien, en dat is ook belangrijk voor de cohesie. Die kijken dan niet samen naar andere matches, want ze kunnen niet meer kijken.

Een ander voordeel van de fusies is als een gemeente 20.000 euro te verdelen heeft over sportaccommodaties en clubs. Als dat een fusieclub is, kan de 20.000 euro naar die ene club gaan, in de plaats van 10.000 euro voor elke club. Het beheer van die club kan dan veel beter inspelen op de noden die ze op dat moment hebben om dat geld goed te spenderen. 10.000 euro is dikwijls een druppel op een hete plaat en is bij wijze van spreken bijna op wanneer ze die ontvangen. Daar moeten we de voordelen van een schaalvergroting zien.

Dan nog een typisch Antwerps verhaal met een filosofie in fusies. Met de City Pirates heb je een koepel die op drie of vier verschillende plaatsen actief is. Dat is ook een fusie. We moeten niet altijd de negatieve kant van fusies bekijken, maar ook af en toe de positieve kanten in het licht zetten.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Iedereen heeft zowat dezelfde bekommernissen, met name dat elke sporter goed moet kunnen sporten. Mijnheer Annouri, uw bekommernis over de fusies is in Vlaanderen nog geen probleem, omdat we qua spreiding bij de top van de wereld zitten.

Als ik gewoon al kijk waar ik woon, dan kan ik in een straal van 2 kilometer bij vijf verschillende clubs gaan spelen. Dat zijn geen clubs van de eerste klasse, maar dat gaat van amateurclubs tot clubs ergens in de provinciale. Zonder twijfel. Dat heb je overal, denk ik. Echt, ik heb het dus niet over 20 kilometer: 1 of 2 kilometer en ik ben er al. Die spreiding is dus nog heel groot. Als je dan bekijkt hoe je dat leefbaar moet houden, dan ben ik het ermee eens dat het moeilijk wordt als er geen sprake is van enige schaal. Voor vrijwilligers heb je immers een penningmeester nodig. Dat werk moet gebeuren. Of dat dan één club is of dat zijn er twaalf, dat scheelt niet veel. Er is ook de kantine: je hebt die plaats nodig. Die moet opbrengen, maar voor de opbrengsten en de rendabiliteit van een kantine kan het bijvoorbeeld ook veel verschil geven naargelang het gaat over één ploeg die komt spelen of ploegen die spelen van zaterdagochtend tot zondagmiddag. Er is het gebruik van terreinen, noem maar op. Ik denk dus dat je eigenlijk wel een zekere schaal nodig hebt om rendabel te zijn, om het te kunnen doen. Als je dat dan combineert met het feit dat het verenigingsleven in het algemeen minder volk aantrekt, dan denk ik dat je hier in een situatie zit waarbij je nog een goede combinatie hebt die je op andere vlakken bijna niet meer terugvindt.

Dan heb ik nog een reactie met betrekking tot de officiële betalingen. Ik zal heel eerlijk zijn: ik heb zeker niet gezegd dat dat weg is, maar wat ik wel heb gezien, is dat er steeds meer controles zijn geweest door de FOD Financiën en dat dat bij een aantal clubs toch als gevolg heeft dat men het risico om te worden gepakt, te groot vindt om onofficiële betalingen te doen. Er is dus toch een tendens naar meer officiële betalingen. Mocht het vrijetijdswerk voor sport van kracht worden voor coaches, trainers en dergelijke – en ik pleit daar nog altijd zeer sterk voor –, dan denk ik dat dat nog een enorme ruk naar het meer officiële circuit met zich zou meebrengen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, dank u wel voor uw antwoorden. Collega's, om daarbij aan te sluiten: ik vertrok niet vanuit het negatieve van de fusies. Ik vroeg me af of die nu een positieve of een negatieve zaak zijn, vooral ook omdat die clubs zelf aan de alarmbel trekken, wat natuurlijk altijd een jammere zaak is. Ik ben het er echter ook helemaal mee eens dat er ook heel wat positieve verhalen zijn. Er zijn clubs in Antwerpen, zoals Luchtbalboys en Sparta Linkeroever, die nu verder leven onder de koepel van City Pirates en daar heel veel jongeren mee bereiken. Dat is een heel positieve zaak. Ik denk echter wel dat we niet blind mogen zijn voor de eventuele keerzijden, ook al zijn al die voordelen daar, dat we er wel over moeten waken dat clubs die het goed doen, die een bepaalde impact hebben, maar die dreigen te verliezen omdat ze te weinig inkomsten hebben, omdat ze te weinig vrijwilligers hebben en daardoor hun noodzakelijke aanbod niet kunnen leveren, ook nog kunnen blijven bestaan.

Collega Wynants, u hebt me twee keer uitgenodigd. Ik vind dat zeer, zeer fijn, maar ik wil ook heel graag langskomen. Laten we het dus concreet maken. Na de ramadan, dan kunnen we samen ook nog iets gaan eten.

Herman Wynants (N-VA): U komt dan wel naar die Westel Magic, hé, zodat u die 28 ploegen kunt zien samenzitten.

Imade Annouri (Groen): U bent verantwoordelijk voor het programma. *(Gelach)*

Bart Caron (Groen): Vanuit mijn sociaal-culturele achtergrond wil ik daar eigenlijk ook nog een positief woord aan verbinden. We hebben eigenlijk twee fenomenen die tegelijk spelen. Er is het traditionele verenigingsleven. Dat kalft af in Vlaanderen. We kunnen dat heel sterk betreuren, en ik doe dat, maar het is wel zo. Bij verenigingsleven waar je een gerichte activiteit hebt, wat ik één thematische activiteit zou noemen, bijvoorbeeld een zangkoor of een voetbalploeg, is de deelname van mensen nog altijd relatief groot tot zeer groot. Het traditionele, meervoudige verenigingsleven kalft dus af en er ontstaan nieuwe verbanden. In die zin is de achteruitgang van clubs niet alleen een kwestie van meer of minder sporters, maar ook een kwestie van meer of minder gemeenschapsleven. Ik denk dat de voetballerij er eigenlijk finaal nog vrij goed uitkomt, maar dat we er toch wel wat ongerust over moeten zijn dat verbanden tussen mensen steeds losser worden en dat structuren in een samenleving uiteenvallen, wat eigenlijk een uiting is van een postmoderne samenleving, nogal individualistisch, met diverse mensen die hun originele verbanden loslaten, datgene waar ze van thuis uit vaak historisch, familiaal mee waren verbonden. Dat doorkruist ook de sportbeweging. Ik denk dat we ook aandacht moeten hebben voor dat verenigingsaspect in de sportbeweging, naast alle sportieve facetten. Daar moeten we echt bekommerd zijn om. In die zin zou de oefening om erover na te denken om ook het provinciaal voetbal en zo wat van financiële druk te ontdoen, om dat terug te brengen tot zijn essentie, eigenlijk dat gemeenschapsaspect kunnen bevorderen. Nu is heel die financiële kant immers een te dominante factor in dat beleid geworden. Maar goed, het is wat het is. Ik denk dat dat een belangrijk element is om mee te nemen. Minister, dat geldt net zo goed voor het Davidsfonds als voor de lokale voetbalclub, bij wijze van spreken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.